

Kraków, 18.05.2023 r.

Zuzanna Jęcek

Uniwersytet Jagielloński

Wydział Prawa i Administracji

Katedra Prawa Pracy i Polityki Społecznej

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ PT.

„ZARZĄD SUKCESYJNY W PRAWIE PRACY”

Ustawą z dnia z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (dalej zwana: „ustawą sukcesyjną”) wprowadzono do polskiego prawa instytucję zarządu sukcesyjnego, której celem było umożliwienie kontynuowania działalności gospodarczej po śmierci przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną.

W rozprawie zostały poddane analizie rozwiązania ustawy sukcesyjnej z perspektywy prawa pracy w celu rozwiązania następujących problemów badawczych:

- 1) określenia wpływu rozwiązań ustawy sukcesyjnej na prawo pracy z perspektywy podmiotowej, tj. ustalenia, czy z chwilą śmierci przedsiębiorcy możliwe jest prawne zidentyfikowanie osoby będącej pracodawcą względem pracowników zatrudnionych przez zmarłego w rozumieniu art. 3 k.p., zbadanie problemu dopuszczalności istnienia stosunku pracy bez pracodawcy, a także przeanalizowania statusu prawnego podmiotów wykonujących prawa i obowiązki pracodawcy i granic ich kompetencji;
- 2) zbadanie wpływu śmierci przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG na istnienie i treść stosunku pracy z perspektywy rozwiązań wprowadzonych ustawą sukcesyjną i udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy nowe regulacje pozwalają na przedłużenie istnienia dotychczasowych stosunków pracy, czy też prowadzą do ich przekształcenia;
- 3) ustalenie podmiotowego aspektu odpowiedzialności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec rozwiązań wprowadzonych ustawą sukcesyjną z aspektem odpowiedzialności administracyjnej w sferze obowiązków charakterystycznych dla pracodawcy jako płatnika należności publicznoprawnych związanych ze stosunkiem pracy;
- 4) ustalenie wpływu zarządu sukcesyjnego na postępowania odrębne w sprawach z zakresu prawa pracy.

Rozważania rozprawy doktorskiej obejmują kolejno:

- przedstawienie metodologii i celów badawczych pracy (część wstępna),
- przedstawienie wątków ogólnych w Rozdziale 1 tj. problemów sukcesji przedsiębiorców przed wejściem w życie ustawy sukcesyjnej, aspektów statystycznych świadczących o doniosłości problemów badawczych, rozwiązań przyjętych w innych systemach prawnych w celu wykazania oryginalności rozwiązań polskiej ustawy sukcesyjnej, a także wskazanie aksjologicznych podstaw badanej problematyki;
- zarysowanie konstrukcji i pojęć ustawy sukcesyjnej wobec posługiwania się przez ten akt prawny pojęciami nie występującymi w innych aktach prawnych:
 - Rozdział 2 dotyczy pojęć: zarządu sukcesyjnego i przedsiębiorstwa w spadku;
 - Rozdział 3 dotyczy pojęć: zarządcy sukcesyjnego (w tym konstrukcji *sui generis zastępcy pośredniego*), właściciela przedsiębiorstwa w spadku i tymczasowego przedstawiciela;
- zasadniczą część rozważań z perspektywy prawa pracy w celu udzielenia odpowiedzi na postawione problemy badawcze:
 - Rozdział 4:
 - zdefiniowanie stosunków pracy objętych rozwiązaniami ustawy sukcesyjnej;
 - przedstawienie znaczenia pojęć ustawy sukcesyjnej w prawie pracy w tym m. in. umiejscowienie w prawie pracy przedsiębiorstwa w spadku, właściciela przedsiębiorstwa w spadku, czy zarządcy sukcesyjnego;
 - zbadanie dopuszczalności istnienia stosunku pracy bez pracodawcy oraz momentu uzyskania przez właścicieli przedsiębiorstwa w spadku statusu pracodawcy;
 - przedstawienie szczególnych rozwiązań w zakresie spółki cywilnej i tymczasowego wykonywania praw z udziału małżonka przedsiębiorcy z perspektywy prawa pracy;
 - Rozdział 5 – zbadanie wpływu zarządu sukcesyjnego na trwałość stosunków pracy, w tym:

- porównanie rozwiązań funkcjonujących przed i po wprowadzeniu ustawy sukcesyjnej, w tym w przypadku powołania zarządu sukcesyjnego z chwilą śmierci pracodawcy oraz po jego śmierci;
 - zbadanie charakteru prawnego porozumień o kontynuowaniu zatrudnienia, okresu usprawiedliwionej nieobecności po śmierci pracodawcy, polecenia wykonywania pracy zgodnej z umową o pracę oraz ponownego zatrudniania pracowników przez zarządcę sukcesyjnego;
- Rozdział 6 – zbadanie granic wykonywania praw i obowiązków pracodawcy w reżimie ustawy sukcesyjnej przez zarządcę sukcesyjnego lub tymczasowych zarządców oraz szczególnych rozwiązań dotyczących praw i obowiązków pracodawcy realizowanych w okresie stosowania ustawy sukcesyjnej;
 - Rozdział 7 – zbadanie podmiotowych zasad odpowiedzialności w sprawach z zakresu prawa pracy na gruncie ustawy sukcesyjnej, w tym:
 - odpowiedzialności właścicieli przedsiębiorstwa w spadku za zobowiązania, w tym w okresie wykonywania tzw. czynności zachowawczych;
 - odpowiedzialności zarządcy sukcesyjnego w tym: za zobowiązania zaciągnięte na rachunek właścicieli przedsiębiorstwa w spadku oraz odpowiedzialności za szkodę z tytułu nienależytego wykonywania obowiązków;
 - odpowiedzialności za szkodę w przypadku wadliwie wybranego zarządcy sukcesyjnego;
 - odpowiedzialności podmiotowej za niewykonanie obowiązków płatnika w sprawach dotyczących pracowników;
 - Rozdział 8 – zbadanie wpływu zarządu sukcesyjnego na postępowania odrębne w sprawach z zakresu prawa pracy w tym:
 - statusu procesowego zarządcy sukcesyjnego;
 - relacji pomiędzy sprawami z zakresu prawa pracy a sprawami wynikającymi z prowadzenia przedsiębiorstwa zmarłego;

- wpływu śmierci pracodawcy na sądowe postępowanie rozpoznawcze w sprawach z zakresu prawa pracy;
 - wpływu zaprzestania pełnienia funkcji przez zarządcę albo wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego na bieg postępowania;
 - wpływu zarządu sukcesyjnego i śmierci pracodawcy na prowadzenie postępowań egzekucyjnych.
- Podsumowanie wniosków badawczych oraz sformułowanie postulatów *de lege ferenda*.

Lużna Jurek